

## כל שעה פרק שני פסחים

**כב.**

עין משפט  
גר מצוה

**ח** א מיי פ"ב מהלכות  
 שטירה הלכה ב:  
**ב** מיי פ"ח מהלכות  
 מאכלות אסורות הלכה  
 יד סמג לאחין קלט טוש"ע  
 י"ד ס' סה סעף יא:  
**ג** א מיי פט"ו שם ה' י  
 סמג שם טוש"ע שם  
 סעף ט:  
**ד** ר מיי פ"ד שם הלכה יח  
 ופ"ח הלכה ה:  
**ה** א מיי פ"ח שם ה'  
 (טו) [יד] טוש"ע שם  
 ס"י:  
**ו** ר מיי פ"ב מהלכות  
 מעילה הלכה יא:

## גליון הש"ס

[illegible]

## רבינו חננאל

וידויקין אותו אתה משלך  
 בלעגה, פירושו זה מותר לך  
 להתנא, שהרי אתה  
 ממשליכו לכלב ואין  
 משליך שאר כל איסורי  
 שבת, וזהו אל אלו  
 ר' מאי, אותו  
 משליך לכלב ומותר  
 להתנא אותו משליך וזהו  
 נביבלי למיטר כל איסורי  
 התנא אותו ר' דאמי, ור'  
 איסור חולין  
 משמטו מעורר איני כן  
 התורה. וזהו ענין אי  
 חרן יוד הגשה דכתיב ביה  
 כי לא יאכלו וזהו מותר  
 להתנא, דתנן שולח אותו  
 שגיד הגשה בתוכה  
 וזהו קסבר ר' יהושע  
 שהתעורר הגבלה היא  
 וחלבה וגידה הותרה, כי  
 כמות שהיא  
 נקטלה איני שהריגתה הותרה  
 ר' עמרם ר"ש, ר' חיי' נמי  
 וזהו מותר בתנן טעם.

**אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים** אֵתָּה מְשַׁלֵּיךְ. פ"ה דבִּלְלוּ אוֹתוֹ לֹא מִנִּי לְמִידַרְשׁ מְגוּפִים דְּקָרָא לֵאשְׁמֵרְךָ שְׁאִין הִקְצִי'ה מִקִּפְסָא שֶׁכֵּן כֹּל צְרִיחַ וְהִרְי' לְאוֹרֵינִי"ש מִפְרַשׁ לֵאשְׁמֵרְךָ לְמִישְׁרֵי עוֹבֵר שֶׁהוּא אֵת יְדוּ מִשּׁוֹם דְּמִקְרָא דְּבִשְׁר בְּשֵׁהָ טַרְפָּה<sup>א</sup> דְּרִישׁ נְגִי קִדְשֵׁי שִׁילֹא חוּץ לְמַחֲיִתָּם צְרִישׁ בְּהֵמָה הַמִּקְשָׁה (חולין סח:) וְהוּא אֶסְרִינן יָד הַעוֹבֵר בְּהֵנָּה מִדְּלִימָתָא לְקִדְשֵׁי דְּאֶסְרוּ בְּהֵנָּה כְּדָמָה<sup>ב</sup> לְכֹל שְׂבָדִישׁ פְּסוּל בִּשָּׁא שֶׁתִּקַּר וְלִכְּן חוֹלִין אוֹתוֹ לְכֹל אִיסוּרִים:

**חוֹלִין** שֶׁנִּשְׁחַטוּ בְּעוֹרָה לְאוֹתוֹ דְּאוֹרֵינִי"ש מִפְרַשׁ לֵאשְׁמֵרְךָ שְׁאִין הִקְצִי'ה מִקִּפְסָא שֶׁכֵּן כֹּל צְרִיחַ וְהִרְי' לְאוֹרֵינִי"ש מִפְרַשׁ לֵאשְׁמֵרְךָ לְמִישְׁרֵי עוֹבֵר שֶׁהוּא אֵת יְדוּ מִשּׁוֹם דְּמִקְרָא דְּבִשְׁר בְּשֵׁהָ טַרְפָּה<sup>א</sup> דְּרִישׁ נְגִי קִדְשֵׁי שִׁילֹא חוּץ לְמַחֲיִתָּם צְרִישׁ בְּהֵמָה הַמִּקְשָׁה (חולין סח:) וְהוּא אֶסְרִינן יָד הַעוֹבֵר בְּהֵנָּה מִדְּלִימָתָא לְקִדְשֵׁי דְּאֶסְרוּ בְּהֵנָּה כְּדָמָה<sup>ב</sup> לְכֹל שְׂבָדִישׁ פְּסוּל בִּשָּׁא שֶׁתִּקַּר וְלִכְּן חוֹלִין אוֹתוֹ לְכֹל אִיסוּרִים:

**חוֹלִין** שֶׁנִּשְׁחַטוּ בְּעוֹרָה לְאוֹתוֹ דְּאוֹרֵינִי"ש מִפְרַשׁ לֵאשְׁמֵרְךָ שְׁאִין הִקְצִי'ה מִקִּפְסָא שֶׁכֵּן כֹּל צְרִיחַ וְהִרְי' לְאוֹרֵינִי"ש מִפְרַשׁ לֵאשְׁמֵרְךָ לְמִישְׁרֵי עוֹבֵר שֶׁהוּא אֵת יְדוּ מִשּׁוֹם דְּמִקְרָא דְּבִשְׁר בְּשֵׁהָ טַרְפָּה<sup>א</sup> דְּרִישׁ נְגִי קִדְשֵׁי שִׁילֹא חוּץ לְמַחֲיִתָּם צְרִישׁ בְּהֵמָה הַמִּקְשָׁה (חולין סח:) וְהוּא אֶסְרִינן יָד הַעוֹבֵר בְּהֵנָּה מִדְּלִימָתָא לְקִדְשֵׁי דְּאֶסְרוּ בְּהֵנָּה כְּדָמָה<sup>ב</sup> לְכֹל שְׂבָדִישׁ פְּסוּל בִּשָּׁא שֶׁתִּקַּר וְלִכְּן חוֹלִין אוֹתוֹ לְכֹל אִיסוּרִים:

הנאה ולא משמע פשט ההלכה כן  
אלא לגמרי קאמר לאו דאורייתא וכן  
בסוף שמעתא גבי הא דלמיר איכא  
זינייטו חולין שנשחטו בצעורה אי  
אפשר לפרש בעין אחר (ו) צפרק מי  
שאלו ריזני בעין ושמע חזירי ואמר  
ואזי (מזי כט: וס) פריך למי"ד ומי  
לחנכו במצות הא קמייתי חולין לעזרה  
ומשני קסבר חולין שנשחטו בצעורה  
לאו דאורייתא ואי לענין איסור  
אכילה הוו דאורייתא אכתי מיקשי  
ליה היך הקרבן נאכל דמשמע כ  
שנאכל וקשה לרשז"א דצנ"ח צפ'  
זו גבי נותר דרש רבי יהודה לא יאכל  
כי קודש הוא יכול חטאת העוף הבא  
על הספק ואסר תלי וחולין שנשחטו  
בעזרה ישרפו מ"ל הוא מדאיתריך  
למעוטי שאינם צריפה מכלל דאסרי  
בהנאה מדאורייתא: **ורבי** שמעון  
נמי מירא אסר בהנאה. משמע  
דהאיך דהשולח ירך נכרי אחי' כר'  
יהודה. הק' ריב"א דהא רבי יהודה  
אית ליה צפ"ק דמס' ע"ז (דף כ. וס)  
דאסור ליתן להם מתנת חנם וי"ל דהא  
אמר התם! אם היה עכשיו מותר מפני  
א' שהוא כמוכרו לו קושה הר"י  
דאורלינ"ש \*היי"מ מנ"י אחי' כר' יהודה  
וברי יהודה אית ליה צפ' גיד הנשה

(חזקוני ק:): דגיד הנשה אסור לבני נח וקעצר משום נפני עור לא תאח וגו' ואומר ר"י דלא קשה מידי דלא קאסר אלא לבני יעקב דוקא דקודם מתן תורה אִסְרוּ בִּי נח דהא לא נִשְׁנִית בְּסִינִי<sup>א</sup> וא"ת תִּיקָשִׁי לַחֲזִיקָה מִרְצֵי שִׁמְעוֹן דְּסִבִּירָא לִיה דְּלֹא תִּתְּלֹכוּ אִיסּוּר הִנָּה מִשְׁמַע מִדְּלֹאסֵר גִּיד הַנֶּשֶׁה<sup>ב</sup> וי"ל כיון דסבר אין צידדין צני"ט סברא הוא דמי אסור בהנאה גמי אסור דלא שייכא ביה אכילה<sup>א</sup> חזקיה לא סבר כרבי שמעון אלא כרבי יהודה דלכאורה גמי לא איתא חזקיה כרבי מאיר דלרבי מאיר פשיטא וכן לעיל מִדְּאִיטְרִיק מִיִּשְׁרֵי צִבְלֵה דְּבִינָה אִיסּוּרִים אֲסוּרִים בְּהִנָּהוּ לֹן לִקְנוֹן (דף קא: עב:) צני ימישי הווא מרבנן פשיטא ליה לגמרא דלרבי מאיר גמיר מנצילה<sup>א</sup> והא דקאמר לקמן<sup>א</sup> ילימא כתנאי היינו לרבי אבהו דחזקיה לא מצי אמי ככ"ע: **וְהָרִי דֵם דְּרַחֲמָנָא אִמּוּר**. משמע דדם לא הוי בכלל בהמה מדלא משני כשהותרה בהמה דמה גמי הותרה<sup>א</sup> וקשה לר"ת דאמר בזהמנאויין (שבת עו. וסא) דם צבילה צ"ה מטמא וקאמר התם ר' יוסי (כרבי) יהודה דלא מטמא צ"ה אלא כשיש רביעית דם הואיל ויכול לקרוש ולעמוד על כית אלתא חשיב ליה כבשר ומי' ר"י דהתם לאו משום דחשיב על כבשר אלא כי שום פסוק דדרשינן מיניה דדם צבילוי' טמא ומסבירא משערינן דרביעי' כדאמרי' התם<sup>א</sup> אכל כלל ריבוי לא חשיבין דם כבשר ומצילה (דף קי. וסא) גמי מפיק דם השך מזה לנס הטמא ומשך דפוסיה לא ידעינן ליה<sup>א</sup>:

**מועצ'ין** בהן. מדרבנן ולא מדאורייתא דבסוף הוציאן לו (יומא  
ט: ושם) אמר אין לך דבר שנעשה מצותו ומועלים  
בו ואור"י דבמעילה בפרק ודל חטאת (דף יא.) ת"ר מועלים  
בדמים דברי רבי מאיר ורבי שמעון וחכמים אומרים אין מועלין  
בשולחנות אחר שיטל לנחל קדרון וזיקה קמני ר"ש הסם  
לדאין מועלין ב' ויהי שם ב' צפספין קדש טעמא דמ"ד אין מועלין<sup>א</sup>  
מן התורה אלא ה"ג מאי טעמא אין מועלין ואמתי' קאי דקמני  
על גב דדס קדשים שאין נשפך כמים לא הוקש למים מ"מ כיון  
וילא הנאה הוא הדין לדס קדשים ואף על גב דליכא תרי לאוי חד  
דדס הוי איסור אכילה דוקא<sup>ב</sup>: **ואימא** במים הניסבים ע'<sup>א</sup>  
יין מלא תאכל אלא כלומר מהכא לא מצי למילף דשרי בבגהא ע'<sup>ב</sup>  
ואכר

בחלבה וגידה הותרה להמכר לנכרי ולהנתן לו במתנה, כיוצא בו כל חלב וכל גידים שבעולם. בנבלה, והא שתננה ואכלה כתיב, לא הותר אלא מידי דהוא בר אכילה, וגידים לאו בני אכילה (איני והתנן ירך שנתבשל בה גיד הנשה וכו') ואמרין מאן אית ליה האי סברא דאין בגידין בנ דאוסר בהנאה, דתניא גיד הנשה מותר בהנאה דברי ר' יהודה ור' שמעון אוסר. והרי דכתיב

אִישׁוֹ אִשָּׁה מַשְׁלִיךְ כֹּה־לֵךְ אִישׁוֹרִיךְ. שְׁנֵאמַר בְּהֵן לֹא תִאָּכֵל כְּגוֹן זֶה וְיִדְוָה אִישׁטִיכִיךְ קִרָּה לַמַּשְׁרִיה לֹא מִזֵּי לַמִּינֶיךָ טַעֲמָה דְּלִי לֹא אֹמְרוֹ הוּא אֲמִינָה קִרָּה לַמְנוּחִיה אִישׁטִיכִיךְ שְׁאִין הַקִּבֵּ"ה מִקִּפְחָ שֶׁכֵּר כָּל בְּרִיָּה וְאִמָּר תִּבְרָרִים לֹא יִסְרֹךְ כָּלֵךְ וְשׁוֹנוֹ (שְׁמוֹת י"א) לְפִיכֶךְ הַקִּפְסִידָה תִּמְרָה לִיתֵן שִׁכְרוֹ וְיִכְבֵּד [שִׁכְרֵךְ] כָּלֵכֵךְ מִן

העוֹזֵד כּוֹסִים שֶׁנִּלְנֶה יִמְכּוֹר לִנְכְרִי  
וּטְרַפָּה לִכְלָב: וּר"מ. דִּנְפָקָא לִיה  
אִיסוֹר הִנָּהוּ בְּשֹׁאֵר אִיסוּרִים מִדְּפִרְט  
נִבְיִילָה בְּשִׁלְמָא פִּרְט הִיתֵר דְּטְרַפָּה  
לְגוֹפִיָּה אִיטְרִיךְ לִמְיִפֵּרֵט זֵה הִיתֵר  
מִשּׁוּם דְּלֹא דִפְרַט בִּיה הוּא אֲמִינָא  
לִיטְרַכְיָא בְּהִלָּה אֲלֵא אֲזוּתָא לָנָה וְלֵ.  
וּנְשִׁנִּי לְאִיסוֹר הִנָּהוּ חוּלִין שְׁנִשְׁחִטּוּ  
בְּעוֹרָה דִּנְפָקָא לֵין: בְּזוֹ אִיסוֹר אֲכִילָה  
מִדְּכַבֵּז (דְּכִרִּים יב) כִּי יִרְחַק מִמֶּךָ  
הַמָּקוֹס וּזְחַת וּאֲכַלְתָּ בְּרִיחֹק מִקּוֹס  
דְּהִיִּינוּ חוּץ לַמִּתְנֶה שְׂכִינָה אֲתָה זֹחַת  
וְאוֹכֵל וְאִי אֲתָה זֹחַת וְאוֹכֵל בְּקִרְבֹּ  
מִקּוֹס \*וּמִשּׁוּם דְּלֵין מְפֹרָשׁ בְּזֵה לֹא  
כִּדְרִיא בְּאֲכִילָה אִיטְרִיךְ לִמְיִלָּה לֹא  
אִיסוֹר הִנָּהוּ מִהֲבֹא וְהִתְבַּר מִשְׁמַע אֲזוּתָא  
שֶׁנֶּאֱסַר מִשּׁוּם חוּץ לַמִּתְנֶה אֲתָה  
מִשְׁלִיךְ לִכְלָב דִּהֲא מִהֲאִי קִרָּא וּבִשְׂר  
בְּשִׂדֵּה טְרַפָּה נִפְקָא לֵן אִיסוֹר מִתְנֶה  
כְּגוֹן הוֹשִׁיעַ הַעוֹזֵר אֶת יְדוֹ בְּשַׁעַת  
שְׁחִיטָה בְּפֶרֶק בְּהֵמָה הַמִּקְשָׁה לִילֵד  
(חוּלִין סח:) אֲבָל יֵשׁ לָךְ אַחֵר הַנֶּאֱסַר  
מִשּׁוּם מִתְנֶה וְאִי אֲתָה מִשְׁלִיכוֹ לִכְלָב  
וְאוֹיֵה זֶה זֶה חוּלִין שְׁנִשְׁחִטּוּ בְּעוֹרָה:  
חוּלִין שְׁנִשְׁחִטּוּ בְּעוֹרָה. דְּלִאֲסִירִי  
בְּהֵנָּה לֹא דְּאִוּרִייתָא. בְּפֶרֶק שְׁנִי  
דְּקְדוּשִׁין (דף נח.) אִפְּלִיגוּ בֵּה: שׁוֹלָה  
אֲדָם יֶדֶךָ לִנְכְרִי. וְלֹא מִזְרִכִּין לִיטוֹל  
גִּידָה וְלֹא גִזְרִין שְׂמָא יִרְאֵה יִשְׂרָאֵל  
חֲבִירוֹ כְּשִׁיתַּנְנֶה לוֹ וְיִלֶךְ וְיִקְנֶה אֹתָהּ  
מִן הַנֶּכְדִי וּכְסָבֹר שְׁנִיטֵל גִּידָה הוֹאִיל  
וּמִתַּחַת כִּי יִשְׂרָאֵל יִתֵּנָה וְאֲכִלְנָהּ  
בְּנִדְּיָה: מִפְּנֵי שְׁמֻקּוֹמוֹ נִיכֵר. אֵם הוּא  
נְטוֹל וְאֵם לֹא. שְׁמַעֲנִין מִינֶה מִיָּהֳלָה

דגיד מותר בהנאה וקאי לר' אבהו: היא וחלצה וגויה הותר. לפיכך כל חלב וכל גיד מותרין בהנאה שהן בכלל לגר אשר בשעריך חתונה ואכלתו שגם הן קרויין עמה נזלה והרי לך היתר הנאה בלאו דגיד ל"ש נזילה וז"ש כשריה: הויחא למ"ד יש בגדין. טעם בשר הרי הוא בכלל נזילה: אלא למ"ד אין בגדין. דאיסור נותן טעם בשר אם נתבשלו עם הבשר אלא לאו טעם בשר איז זהו ולא נזילה מיקרו אלא עם חמומין דהן עץ נזלה ולא אישתכח בכלל נזילה ועץ הוא והטורה חביבה עליו מחי איכא למימר. ופלוגמיהו בגיד הנשה (חולין טז:). ור"ש פוטר. לגמרי. מזהמה טמאה פטור דקסבר אין בגדין צנוותן טעם בשר ומגיד נמי פטור דכי אזהריה רחמנא אגיד היכא דבשרה מותר דהיינו בהמה טהורה דהכי משמע גיד לא תאכלהּ הא בשר אכול אכל טמאה לא הוהיר על גידה והכי מפרשי לה בגיד הנשה (שם טז:). ולרבי שמעון הכי נמי דאסור גיד דטהורה אפילו בהנאה אלא לא תאכלו איסור הנאה משמע וכשהותרה נזילה בהנאה היא לא הותרה לר"ש דלאו בכלל נזילה היא אכל לרבי יהודה מותר משום דקסבר אין בגדים צנוותן טעם בשרה רבי יהודה מפרשי שמים הלכך גיד בכלל בשר וכשהותרה נזילה הותרה גם היא: אלו ואלו. שני דם חטאות הפנימיות הנשפכין על יסוד מערבי של מזבח החיצון ושני דם חטאות החיצונות הנשפכין על יסוד דרומי ויזאין מן היסוד לרפס דרך שני נקבים קטנים: ומסערבין באמה. סילון שהיה עובר בעורה: ויזאין לנחל קדרון. כמו לנחל אימון (דברים כב) עמק: לגניס. בעלי גנות לזבל: ומועלין בהן. כלומר אסור להנות מהן בלא דמים מפני שהן של הקדש. מכל מקום דם מותר בהנאה: כמים המסתכנין. שאסורות בהנאה שהרי קדש הן שקדשו בכלי שרת וכתבי (שמות ה) כל הנוגע בהם יקדש: ולחזקיה

ו"ג דמ"ד דא"כ הוה משמע דלרבי מאיר ורבי שמעון מועלין ב' דם בתחלה אין מועלין ב': **מה** מים מותרים אף דם מותר. דמשמע קרא בדם חולין דשרי בתנאה ולא תאכל דידיה היינו אכיל דם חולין וחד לקדשא מ"מ גילוי מילתא דבעמלא הוה דכולהו לא גביי המובה. אף פריך למילא שיהא דם אסור בתנאה דממילא לא

א דמוות לא. 'מוס' הרש"ט. ג. דכתיב ביה לא תאכלו. 'מוס' שאנן. ד. שדוחק לומר סבר לה כר' גבי גיד. 'מוס' הרש"ט. ו. הואיל ויכול לקדשו. שס. ז. א"כ קשה דר"ש אדריש. שס. ח. אמר לך שלכם הוא. שס. ט. דמצי למימר דמים דמרא לאו במים המותרים מיירי. 'מוס' שאנן.

דעתן ונמכרין לגננין לזבל ומועלין בהן. ודחינן שאני

## מסורת הש"ס

(א) קדושין גה" (ב) [למקן]  
גה: קדושין גה" (ג) נדר  
גה: ב"ק ע"ב, (ד) חולין  
גה: [למקן גה:]  
(ה) חולין ק" (ו) ע"ז מדר.  
והנה נה" (ז) כהנא ודי  
למא שבר, (ח) קדושין  
(ט) ודברס ד[  
(י) [למקן גה:] ג"ר ש"א  
שברק וע"ש, (כ) בחוספס  
[למקן גה:] שם, (ל) [ש]  
גה: [גה:] (מ) וע"ש במר  
נחמות קד ד"ה הוילע  
(נ) וע"ש חוס' חולין גה.  
ד"ס ד[

תורה אור השלם

1. עַל כֵּן לֹא יֵאבְלוּ בְּנֵי  
יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנֶּזֶף  
אֲשֶׁר עַל כֵּף הַדֶּהָר עַד  
הַיּוֹם הַזֶּה בִּי גִנַּע בִּכְף  
דֶּהָר יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּזֶף:  
בְּרִשִׁית לֵב לֵב  
2. עַל כֵּן אֲמַרְתִּי לִבְנֵי  
יִשְׂרָאֵל כֵּן נֶשֶׁם מִמֶּנּוּ  
נִתְּאָכַל דָּם וְהָגֵר הָאֵל  
בְּתוֹכָם לֹא יִדָּרֵם:  
וַיִּקְרָא זֶה יֵב  
3. לֹא תֵאבְלוּ עַל  
הָאֵרֶץ תִּשְׁפֹּכוּ בָּמֶיךָ:  
דְּבָרִים יֵב כִּד  
4. אֲשֶׁר חָלַב וְחִסְמוּ  
וְאִבְלוּ יִשְׁתּוּ וְכִי נִסְיָם  
וְקִמּוּ וַיִּזְעֲרֻם יְהִי  
עֲלֵיהֶם סִתְרָה:  
דְּבָרִים לֵב לֵב

## מוסף רש"י

[illegible][illegible]

## מוסף תוספות

א. דרשין לאסור כל דבר  
שיצא חוץ למחיצתו וכגון  
הוציא העובר את ידו לחוץ  
... 'מוס' ה"ל"ש. ב. אבל ש  
הורה. טס. ה. כדמשי לעי  
עולא אמר קרא ואני נתן